

Informace z jednání představenstva Agrární komory ČR ze dne 25. 6. 2025

26.6.2025 - | Akademie věd České republiky

V rámci veřejné části vystoupili nejdříve zástupci Ministerstva zemědělství, aby shrnuli aktuální informace k protierozním pravidlům v rámci DZES 5, která vstoupí v platnost 1. července letošního roku. AK ČR opakovaně a dlouhodobě apelovala na vyjasnění pravidel mezi Evropskou komisí, Ministerstvem zemědělství a odbornou zemědělskou veřejností co nejdříve, a to s ohledem na nutnost plánování osevních postupů, přizpůsobení polních prací, pořízení technologií atd. Vrchní ředitel Sekce pro fondy EU, zahraniční záležitosti a obchodní spolupráci MZe Pavel Sekáč potvrdil, že i MZe vnímá, že pro praxi je zásadní, jaká pravidla začnou platit a co lze očekávat od kontrolních institucí. Zásadním principem bude povinnost deklarace půdoochranných technologií na erozně ohrožených plochách v případě pěstování plodin s nízkou ochrannou funkcí, přičemž každý zemědělec si vybere variantu, která bude nejlépe vyhovovat jeho možnostem. Vrchní ředitel ujistil, že bude platit výjimka pro ozimé obiloviny, kterou bylo nezbytné argumentačně obhájit před Evropskou komisí. Podrobnosti poskytla ředitelka Odboru přímých plateb MZe Kateřina Bělinová. Nyní je v přípravě nové nařízení vlády, zohledňující výsledky modifikace, a bude následovat tvorba nové metodiky s výkladem pravidel. Kontrolní činnost bude provádět Státní zemědělský intervenční fond. Zástupci MZe bylo také představeno nastavení celého principu a systému, včetně hrozby sankcí. Téma vyvolalo diskusi a kritiku kvůli zvyšování byrokratické zátěže, zavádění nových pravidel pro zemědělské hospodaření na poslední chvíli, a tím zásadní nepochopení zemědělských zásad a činností. V diskusi padly také vlastní podněty ke zpřesnění pravidel. Finální verze tedy ještě bude dopracována. Přesto vedení AK ČR poděkovalo za řešení této situace s Evropskou komisí, protože došlo k jejímu zrealizování potřebám praxe. Představenstvo AK ČR pověřilo vedení AK ČR k jednání s vedením Ministerstva zemědělství a Státního zemědělského intervenčního fondu ke konečnému nastavení pravidel DZES 5 s akcentem na časovost, nastavení systému a metodickou příručku.

Následujícím tématu nefinančního ESG reportingu se věnoval vrchní ředitel Sekce ekologického zemědělství, komodit, výzkumu a vzdělávání MZe Petr Jílek. Evropská komise podle něj přistoupila k odkladu účinnosti pravidel, ale i tak Česko prosazuje dobrovolnost systému. V České republice by se povinnost nefinančního reportingu měla týkat 200 podniků. AK ČR vyzvala, aby byl stanoven přesný rozsah informací, které budou muset podniky dokládat a zároveň zamezeno riziku, že systém bude vyžadován přes dodavatelské vztahy i na další, menší podniky. Zároveň se tím předejde situaci, kdy by šly požadavky některých odběratelů zemědělské produkce nad rámec nezbytného. AK ČR je navíc přesvědčena, že zemědělci plní řadu těchto povinností už tím, že plní pravidla Společné zemědělské politiky EU, a proto je tato nadstavba zbytečná. Vrchní ředitel Jílek varoval před tzv. greenwashingem a uvedl, že se MZe inspiroje německou a francouzskou právní úpravou. O tématu podle něj bude MZe dále jednat se zástupci Ministerstva financí a Ministerstva spravedlnosti.

Dalším tématem bylo omezování spotřeby přípravků na ochranu a ošetřování rostlin v EU, které vyplývá ze Zelené dohody pro Evropu. AK ČR aktuálně zpracovává přehled účinných látek pro jednotlivé skupiny plodin, které již byly zakázány nebo v dohledné době zakázány budou a často bez jakékoliv náhrady. Situaci též konzultovala s odborníky z jiných zemí, například z Rakouska. Viceprezident AK ČR Martin Ludvík, který je i předsedou Ovocnářské unie ČR, uvedl, že pro

naprostou většinu pěstitelů představuje omezování účinných látek velký problém, který se týká už nejen speciálních plodin, ale také klasických polních plodin. Do tří let podle něj nebude možné některé plodiny pěstovat. Předseda Komoditní rady pro obiloviny a olejninu při AK ČR Martin Volf, jenž je zároveň ředitelem Svazu pěstitelů a zpracovatelů olejnin, uvedl jako příklad aktuální situaci v pěstování řepky. Přípravky proti blýskáčkovému řepkovému, které ještě loni fungovaly, letos podle něj téměř nezabírají, protože škůdce získává vzhledem k omezenému množství povolených účinných látek rezistenci. Spotřeba insekticidů podle Volfa klesá razantněji než jiné kategorie přípravků, v případě prohlubování tohoto trendu budou mít pěstitelé velké problémy a hrozí, že se do budoucna vyplatí pěstovat jen stále omezenější množství plodin. Viceprezident AK ČR Václav Hlaváček apeloval na nutnost vývoje nové generace účinných látek, který však je velmi nákladný. Představenstvo AK ČR pověřilo vedení AK ČR, aby vyzvalo k moratoriu na další zakazování účinných látek a přehodnocení situace u některých již zakázaných účinných látek a iniciovalo zásadní změnu postoje k této oblasti.

Adéla Paďourková ze stálého zastoupení Konsorcia v Bruselu, jehož součástí je i AK ČR, vystoupila k tématu Víceletého finančního rámce EU pro další období, od kterého se bude odvíjet podoba budoucí Společné zemědělské politiky EU. Návrh VFR bude předložen 17. července 2025. Vzhledem k tomu, že má začít platit od ledna 2028, diskuse musí být uzavřeny nejpozději v roce 2027, aby členské státy stihly implementaci do svých národních legislativ. Paďourková označila téma za zásadní prioritu, diskuse je podle ní velmi dynamická a návrhy se mění velmi rychle. Mluví se podle ní mimo jiné o ustoupení od systému DZES, resp. o přenastavení celého systému. Představila petici k zachování zemědělského rozpočtu Evropské unie a zachování dosavadní struktury SZP EU, kterou mohou podpořit pouze právnické osoby. Představenstvo AK ČR rozhodlo o oslovení předsedy vlády ČR a ministra financí s požadavkem podpory silného Víceletého finančního rámce EU a podpoře požadavku na minimálně zachování zemědělského rozpočtu EU a zároveň zachování autonomie Společné zemědělské politiky EU jako takové.

Vrchní ředitel MZe Jílek dále promluvil o kompenzacích škod, které způsobily záplavy a povodně loni v září. Za tímto účelem se podle něj podařilo vyjednat balíček ve výši 280 milionů eur z evropských fondů pro zasažené země. Peníze budou sloužit pro odškodnění škod, se sazbami na jednotlivé plodiny. Propočty jsou dané odhadem a budou upřesněny až podle objemu přijatých požadavků. Příjem žádostí proběhne od 15. do 30. září 2025, aby peníze mohly být vyplaceny do konce roku. Předcházet tomu ještě bude šetření škod na zemědělských pozemcích, jejich hodnocení škodními komisemi a řešení výměny zdevastovaných pozemků a kompenzacemi z národních zdrojů u silně poškozených pozemků.

V dalších bodech jednání představenstvo AK ČR odsouhlasilo uspořádání dalšího ročníku agrárního plesu v únoru 2026 a pověřilo úřad AK ČR k zajištění organizace této společenské akce. Prezident AK ČR informoval o dalším chystaném jednání zemědělských nevládních organizací Visegrádské skupiny 3. a 4. července 2025, které tentokrát hostí Česká republika a uskuteční se na Mělnicku. Hlavním tématem bude zemědělský rozpočet EU a podoba Společné zemědělské politiky EU. Dalšími tématy byla organizace sněmu AK ČR, jehož termín byl posunut z důvodu nepříznivé nákazové situace kvůli riziku zavlečení slintavky a kulhavky na 5. září 2025 a konat se bude v prostorách České zemědělské univerzity v Praze, přehled hospodaření AK ČR a aktualizace vybraných interních předpisů komory.

Dalším bodem byla komoditní problematika. U obilí a řepky se víceméně opakuje situace z loňského roku, kdy se na jaře střídaly vlny silných mrazů v kombinaci se suchem. Jedná se o problém nikoliv pouze Česka, ale celé Evropy. Světové prognózy produkce obilovin jsou zatím nereálně optimistické, zakládají se totiž na odhadu vysoké produkce v Evropě. Na burzách došlo ke snížení cen, následné zvýšení cen řepky bylo zapříčiněno útokem na Írán a další cenový vývoj bude záležet i na dalším dění na mezinárodní scéně. Vinnou révu rovněž poškodily částečně jarní mrazy, ale situace není tak dramatická jako loni. Výsadba nových vinic vykazuje jedny z nejnižších hodnot od vstupu do EU a letos vykloučená výměra přesahuje výsadbu, tedy celková plocha vinic v Česku se snižuje. I vinaři mají

silné potíže s omezeným množstvím povolených účinných látek v přípravcích na ochranu a ošetřování, stejně jako u jiných plodin. Co se týká brambor, situace je zatím standardní. U mléka byly výkupní ceny označeny za adekvátní, stále však nedosahují ani evropského průměru. Podobná situace je v hovězím masu. Co se týká nedávného rizika zavlečení slintavky a kulhavky do českých chovů, zazněl požadavek dotažení preventivních opatření na hraničních přechodech pro případ opakování podobné situace. Výkupní ceny prasat jsou průměrné, nicméně v meziročním srovnání od začátku roku jsou nižší. Zastavil se pokles stavů prasat, ale pokračují problémy s tlakem dovozů ze zahraničí a klesající spotřebě vepřového masa v Česku. Na Liberecku byl zjištěn kosterní pozůstatek divočáka staršího data s pozitivním výsledkem testování na africký mor prasat. Velkou změnou situace jsou dlouhodobě pozitivní zvířata, která nákazu přenášejí, ale k úhynu dochází až cca za 1-2 týdny, nikoliv jako dříve v řádu několika dní. Co se týká drůbeže, situace na trhu s masnou drůbeží je horší než u vajec. Prezident seznámil přítomné s jednáním s aktivistickým spolkem OBRAZ k tématu blížícího se zákazu klecových chovů nosnic od roku 2027 a závazkům obchodníků skončit s prodejem tzv. klecových vajec v ještě dřívějším termínu. V lesním hospodářství nehrozí vzhledem k vývoji počasí takové problémy s šířením kůrovce jako v minulých letech. Dřeva se těží méně než v předešlých letech a v jiné struktuře. Jedná se zejména o listnáče, u těch kvalitních není problém s prodejem. Obecně je na trhu nedostatek těžby, což může mít vliv na další cenový vývoj dřeva.

V rámci závěrečné diskuze se řešila mediální komunikace kolem zveřejnění návrhu Víceletého finančního rámce EU 17. července 2025, podoby Společné zemědělské politiky EU a priorit AK ČR. Dále se mluvilo o problematice bioplynových stanic a aktuálních prioritách tohoto odvětví, zákonu o lobbingu nebo o dalším vývoji kolem schvalování obchodní dohody mezi Evropskou unií a jihoamerickým sdružením Mercosur.

Úřad AK ČR

<https://www.akcr.cz/txt/informace-z-jednani-predstavenstva-agrarni-komory-cr-ze-dne-25-6-2025>